Azadi Ka Amrit Mahotsav

જા.નં./મા-૨/પરચ/૨૦૨૨/૬૦૭૯

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી,
એ/૩, જિલ્લા સેવા સદન-૨,
અઠવાલાઈન્સ, સુરત
Web : suratdeo.org
Email : suratdeo@gmail.com
તા. ૩૦ /૦૪/૨૦૨૨

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી
તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક શાળાઓ,
સુરત

વિષય :- અનુસુચિત જાતિ કે જન જાતિ માટે હરિજન કે ગિરિજન શબ્દ પર પ્રતિબંધ અંગેના ગુજરાત સરકારના પરિપત્રની અમલવારી કરવા બાબત.

સંદર્ભ :- કમિશનર શાળાઓની કચેરી, ગાંધીનગરના પત્રાંક : ઘ/માધ્ય/મા-૨/૨૦૨૨-૨૩/૭૧૪૮-૮૨ તા.૨૦/૦૪/૨૦૨૨

જયભારત સહ ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે, ગુજરાત સરકારશ્રીના સામાન્ય વહીવટ વિભાગના તા.૧૨/૦૧/૧૯૯૯ નાં પરીપત્ર આ સાથે સામેલ રાખી તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક શાળાઓનાં આચાર્યશ્રીએ સદર પરિપત્રની સૂચનાઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરવા જણાવવામાં આવે છે.

બિડાણ :- ઉપર મુજબ

(એચ.એચ.રાજ્યગુરુ)
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
સુરત, જિલ્લો-સુરત

પરિપત્ર

ક્રમાંક : ઘ/માધ્યમિક/મા-૨/૨૦૨૨-૨૩/ ૧૬૨૮-૯૨
કમિશનર શાળાઓની કચેરી,
બ્લોક નં. ૯/૧, ડૉ. જી.મ.ભવન,
ગુ.રા., ગાંધીનગર , તા. ૨૦/૦૪/૨૦૨૨

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,
તમામ.

વિષય : ગુજરાત સરકાર, સામાન્ય વહીવટ વિભાગના તા.૧૨/૦૧/૧૯૯૯ના રોજ અનુ.જાતિ કે જન જાતિ માટે હરિજન કે ગિરિજન શબ્દ પર પ્રતિબંધ અંગે પરિપત્રની અમલવારી કરવા બાબત.

સંદર્ભ: (૧) ગુજરાત સરકાર સમાજ કલ્યાણ વિભાગ, ઠરાવ ક્રમાંક: પરચ/૧૦૯૨/૩૭૨/હ, તા.૧૩/૧૦/૧૯૯૮

(૨) ગુજરાત સરકાર સમાજીક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના પરિપત્ર ક્રમાંક: એસસીડબલ્યુ-૧૦૯૦/૧૪૬૯/હ, તા.૧૨/૦૧/૧૯૯૯

(૩) શ્રી ગૌતમ બુચીયાની તા.૩૧/૦૧/૨૦૨૨ની રજુઆત.

ઉપરોકત વિષય અને સંદર્ભ પરત્વે જણવવાનું કે, ગુજરાત સરકાર, સામાન્ય વહીવટ વિભાગના તા.૧૨/૦૧/૧૯૯૯ના પરિપત્રમાં નીચે મુજબની સૂચના થઇ આવેલ છે.

- આ પરિપત્ર બહાર પાડવામાં આવે તે તારીખ પહેલાં જે ઇસમોએ શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્ર મેળવી લીધા હોય અને એ ઇસમોના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં હરિજન/ગિરિજન શબ્દનો ઉલ્લેખ થઇ ચૂકેલ હોય તો તેવા ઇસમોને અનુસુચિત જાતિ /અનુસુચિત જનજાતિ તરીકેના પ્રમાણપત્ર આપવાના બાધ રાખવો નહી પરંતુ પ્રમાણપત્રમાં અનુસુચિત જનજાતિ શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવો દા.ત. એક ઇસમના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં હરિજન બાવા તરીકેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે તે ઇસમને અનુસુચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું પરંતુ પ્રમાણપત્રમાં અનુસુચિત બાવા એવો ઉલ્લેખ કરવો. આ મુદ્દા પરતી સૂચના અંગે વિશિષ્ટ માટે સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૧૩/૧૦/૯૮ના સરકારી ઠરાવ ક્રમાંક : પરચ/૧૦૯૨/૩૭૨/હ/ની જોગવાઇ વંચાણમાં લેવા વિનંતી કરવામાં આવે છે. "

ઉકત ગુજરાત સરકાર, સામાન્ય વહીવટ વિભાગના તા.૧૨/૦૧/૧૯૯૯ના પરિપત્રનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાની અગાઉ પણ સદર કચેરી દ્વારા વખતો વખત સૂચનાઓ અપાયેલ છે, સદર બાબતે આપના તાબા હેઠળની તમામ શાળાઓમાં અમલવારી થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા આથી જણાવવામાં આવે છે.

(એચ.એમ.ચાવડા)
સંયુકત શિક્ષણ નિયામક
(માધ્યમિક)
ગુ.રા. ગાંધીનગર

બિડાણ : સંદર્ભ પત્ર-૧ , ૨ સામેલ છે.

નકલ રવાના જાણ સારૂ:

- માન. નિયામકશ્રીના રહસ્ય સચિવશ્રી, સદર કચેરી.

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી
૩૯૩૪
૨૯-૦૪-૨૨
મા-૨

પરિપત્ર સર્વે શાળાને મોકલવો
૨૮/૪

"વણકર સાધુ" અને "હરિજન બાવા" જાતિના
ઇસમોને અનુસૂચિત જાતિના પ્રમાણપત્રો આપવા બાબત

ગુજરાત સરકાર
સમાજ કલ્યાણ વિભાગ,
ઠરાવ ક્રમાંક : પરચ/૧૦૯૨/૩૭૨/છ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ ૧૩-૧૦-૧૯૯૮.

વંચાણે લીધા :-

(૧) સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૨૫-૧-૮૯ના ઠરાવ ક્રમાંક : પરચ/૧૦૮૯/૨૨/(૨)/જ

(૨) નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાને સંબોધીને લખેલા સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૨-૮-૮૯ના પત્ર ક્રમાંક : પરચ/૧૫૮૯/૯૦૦/જ

(૩) સમાજ કલ્યાણ વિભાગને સંબોધીને લખવામાં આવેલ નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાનો તા. ૨૨-૩-૯૬નો પત્ર ક્રમાંક : સક/તાસ/૯૫/૩૧૬/મ.૩/૬૭૦૫.

(૪) સમાજ કલ્યાણ વિભાગને સંબોધીને લખવામાં આવેલ નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાનો તા. ૩૦-૭-૯૮નો અ. સ. પત્ર ક્રમાંક : સક/અગન/મ/૩/૯૪-૯૯/૯૩૨.

ઠરાવ :

કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા અનુસૂચિત જાતિ/જનજાતિ સુધારા અધિનિયમ, ૧૯૭૬ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ ગુજરાતને લગતી અનુસૂચિત જાતિની યાદીમાં ક્રમાંક-૩ સામે બાવા-ઢેડ (Bava-Dedh) અને ઢેડ-સાધુ (Dedh-Sadhu) જાતિને અનુસૂચિત જાતિ તરીકે ગણેલ છે. આ જાતિના કેટલાક ઇસમો પોતાને 'હરિજન-બાવા' અગરતો 'વણકર સાધુ' ના નામે ઓળખાવતા હોય છે અથવા ઓળખાય છે. પરિણામે આ ઇસમોના શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રોમાં અગરતો અન્ય રેવન્યુ રેકર્ડમાં 'હરિજન બાવા" અથવા 'વણકર સાધુ" તરીકે ઉલ્લેખ કરવામાં આવતો હોવાથી આ જાતિના ઇસમોને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર સંબંધિત સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓ દ્વારા આપવામાં આવતું નથી. સબબ આવા ઇસમોને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવા તથા અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવા તથા અનુસૂચિત જાતિ તરીકે ના મળવાપાત્ર લાભો આપવા બાબતે ધારાસભ્યશ્રીઓ, વિદ્યાર્થીઓ, વાલીઓ તેમજ સામાજિક કાર્યકરો તરફથી કેટલીક રજૂઆતો સરકારશ્રીને મળી હતી.

૨. સરકારશ્રીને મળેલ રજૂઆતો વંચાણે લેતા એવું ફલિત થતું હતું કે અનુસૂચિત જાતિની યાદીમાં સમાવિષ્ટ 'બાવા ઢેડ" (Bava-Dedh) જાતિનો પર્યાય શબ્દ 'હરિજન બાવા' અને ઢેડ સાધુ (Dedh-Sadhu) જાતિનો પર્યાય શબ્દ 'વણકર સાધુ' છે. અને જે તે સમયે સરકારશ્રીની અનુમતિ મેળવીને આમુખમાં ક્રમાંક-૨ સામે જણાવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તારીખ ૨-૮-૮૯ના પત્રથી નિયામકશ્રી સમાજ કલ્યાણ ખાતાને જરૂરી સ્પષ્ટતા કરતા જણાવવામાં આવેલ હતું કે 'હરિજન બાવા' અને 'વણકર સાધુ' ને અનુસૂચિત જાતિની માન્ય યાદીના ક્રમ-૩ સામે દર્શાવેલ "ઢેડ બાવા" અને "ઢેડ સાધુ" ના પર્યાય શબ્દ તરીકે ગણીને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેના મળવાપાત્ર લાભો આપવા, આમ છતાં, નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાની કચેરીના આમુખમાં ક્રમ-૩ સામે જણાવેલ તા. ૨૨-૩-૯૬ અને આમુખમાં ક્રમ-૪ સામે જણાવેલ તા. ૩૦-૭-૯૮ના પત્રથી મળેલ અભિપ્રાય/રિમાર્કસ ધ્યાને લેતાં, પ્રસ્તુત બાબતમાં જરૂરી સ્વયંસ્પષ્ટ હુકમો રવાના કરવાની બાબત છેલ્લા કેટલાક સમયથી સરકારશ્રીની વિચારણા હેઠળ હતી.

૩. પ્રસ્તુત બાબતમાં કાળજીભરી પુખ્ત વિચારણા કરીને આથી એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે જે ઇસમો પોતાને "હરિજન બાવા" અગરતો "વણકર સાધુ" તરીકે ઓળખાવતા હોય તેમજ એમના શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં અગરતો અન્ય કોઈ રેવન્યુ રેકર્ડમાં "હરિજન-બાવા" અથવા "વણકર સાધુ" તરીકે ઉલ્લેખ થયેલ હોય તો તેવા ઇસમોને અનુસૂચિત જાતિની માન્ય યાદીના ક્રમ-૩ સામે દર્શાવેલ "ઢેડ બાવા" ના પર્યાય શબ્દ તરીકે "હરિજન બાવા" અને "ઢેડ-સાધુ" ના પર્યાય શબ્દ તરીકે "વણકર-સાધુ" ગણીને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેના પ્રમાણપત્રો આપવા તથા અનુસૂચિત જાતિ તરીકે ના મળવાપાત્ર લાભો આપવા.

૪. આ ઠરાવની અમલવારી અંગે નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાએ સંબંધિત સર્વેને ઘટતી કાર્યવાહી કરવાની સૂચના આપવા વિનંતી છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

સહી.
(બી. એમ. પરમાર)
ઉપ સચિવ,
સમાજ કલ્યાણ વિભાગ,
ગુજરાત સરકાર

અનુસુચિત જાતિના લોકો માટે હરીજન તથા અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે ગિરિજન જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ નહી કરવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ
પરિપત્ર ક્રમાંક : એસસીડબ્લ્યુ-૧૦૯૦/૧૪૬૯/હ
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તારીખ ૧૨-૧-૧૯૯૯

વંચાણે લીધા :-

(૧) ભારત સરકારના ગૃહ મંત્રાલયના તા. ૧૦-૨-૮૨નો પત્ર ક્રમાંક : બી.સી/૧૨૦૨૫/૪૪/૮૦-એસસી અને બીસીડી-૧/૪
(૨) ભારત સરકારના કલ્યાણ મંત્રાલયનો (હાલમાં નવું નામ સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રાલય) તા. ૧૬-૮-૯૦નો પત્ર ક્રમાંક ૧૨૦૨૫/૧૪/૯૦/એસસીડી/(આર.એલ.સેલ)
(૩) સર્વે વિભાગોને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા-૧૮-૩-૯૧નો પત્ર ક્રમાંક : એસસીડબ્લ્યુ-૧૦૯૦/૧૪૬૯/ખ
(૪) નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૨૬-૩-૯૧ નો પત્ર ક્રમાંક : એસસીડબ્લ્યુ/૧૦૯૦/૧૪૬૯/ખ
(૫) નાયબ આદિજાતિ વિકાસ કમિશ્નરશ્રી, ગાંધીનગર કાર્યપાલક નિયામકશ્રી, ગાંધીનગર તેમજ સર્વે પ્રાયોજના વહીવટદારશ્રીઓને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ અને આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ (આદિજાતિ વિકાસ પ્રભાગ) નો તા. ૪-૫-૯૧ના પત્ર ક્રમાંક : અજન/૧૯૯૧/૩૩૧/ચ
(૬) સચિવાલયના સર્વે વિભાગો અને સમાજ કલ્યાણ વિભાગ હેઠળના ખાતાના વડાની સર્વે કચેરીઓને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૨૬-૬-૯૧ નો પત્ર એસસીડબ્લ્યુ-૧૦૯૦-૧૪૬૯/ખ

પરિપત્ર :-

ભારત સરકારના ગૃહ મંત્રાલયે આમુખમાં જણાવેલ તા. ૧૦-૨-૮૨ના પત્રથી અને તે સમયના કલ્યાણ મંત્રાલયે (હાલમાં સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા મંત્રાલય) આમુખમાં જણાવેલ તા. ૧૬-૮-૯૦ ના પત્રથી કેટલીક સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. ખાસ કરીને ઉપરોક્ત મંત્રાલયોએ અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે હરિજન શબ્દોનો અન અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે ગિરિજન શબ્દોનો ઉપયોગ નહી કરવા અંગેની સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોની નકલો સચિવાલયના સર્વે વિભાગોને વિભાગ હેઠળના ખાતાના વડાની કચેરીઓને તેમજ અન્ય કચેરીઓને, આમુખમાં જણાવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૧૮-૩-૯૧ના તા. ૨૬-૩-૯૧, અને તા. ૪-૩-૯૧ અને તા. ૨૬-૬-૯૧ના પત્રોથી મોકલી આપીને ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોમાં જણાવેલ વિગતે સૂચનાઓનો ચુસ્તપણે અમલ કરવાનું જણાવવામાં આવેલ છે.

૨ ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોમાની સૂચનાઓના આધારે, વિગતવાર સુચનાઓ બહાર પાડવાની બાબત કેટલાક સમયથી રાજ્ય સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી આ અંગે કાળજી પૂર્વકની પુખ્ત વિચારણાને અંતે આથી નીચે મુજબની સુચનાઓ આપવામાં આવે છે.

(૧) ગુજરાત સરકારના તમામ વહીવટી વિભાગો તથા તેમના હસ્તકની તમામ વહીવટી કચેરીઓ (બોર્ડ તથા નિગમ સહિત) તથા તમામ શાળાઓ કોલેજો (સરકારી તેમજ બિન સરકારી) તમામ યુનિવર્સિટી વગેરેના રેકર્ડમાં જ્યાં હરિજન શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય ત્યાં તેના સ્થાને અનુસૂચિત જાતિ અને ગિરિજન શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તેના સ્થાને અનુસૂચિત જનજાતિ શબ્દનો પ્રયોગ કરવો.

(૨) મહાનગરપાલિકાઓ, નગર પાલિકાઓ તથા ગ્રામ પંચાયતના રેકર્ડમાં તથા અન્ય મહેસુલી રેકર્ડમાં પણ ઉપર મુજબ સુધારો કરવો.

(૩) ભારત સરકારે સને ૧૯૭૬ના સુધારા અધિનિયમથી દરેક રાજ્ય તથા સંઘ પ્રદેશ માટે અનુસુચિત જાતિ તેમજ અનુસૂચિત જનજાતિની યાદી બહાર પાડેલ છે, ગુજરાત રાજ્ય માટેના અનુસૂચિત જાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિઓને હાલમાં હરિજન તરીકે ઓળખવામાં આવતા હોય કે તે મુજબ સંબોધન કરવામાં આવતું હોય તો તેને બદલે હવેથી અનુસૂચિત જાતિ (Scheduled Caste) તરીકે ઓળખવામાં આવે એજ પ્રમાણે ગુજરાત રાજ્યને લગતી અનુસૂચિત જનજાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિઓને હાલમાં ગિરિજન તરીકે ઓળખવામાં આવતી હોય કે તે મુજબ સંબોધન કરવામાં આવતુ હોય તો તેને બદલે હવેથી અનુસૂચિત જનજાતિ (Scheduled Tribe) તરીકે ઓળખવામાં આવે તેમજ કરવામાં આવે તેમજ સંબોધન કરવામાં આવે.

(૪) ગુજરાત રાજ્ય માટેની અનુસૂચિત જાતિ તથા જનજાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોઇ કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિના ઇસમને શાળા

છોડયાનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે ત્યારે શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિના ઇસમ માટે હરિજન અને અનુસૂચિત જનજાતિના ઇસમ માટે ગિરિજન જેવા શબ્દો પ્રયોજવા કે લખવા નહીં પરંતુ અનુસૂચિત જાતિ કે અનુસૂચિત જનજાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ/જાતિ/પેટાજ્ઞાતિ પૈકી જે કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિ લાગુ પડતી હોય સંબંધિત હોય/તે કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિ દર્શાવવી અગર તો અનુસૂચિત જાતિ કે અનુસૂચિત જનજાતિ તરીકે ઉલ્લેખ કરવો.

(૫) અનુસૂચિત જાતિ / અનુસૂચિત જનજાતિ ના ઇસમને જાતિ પ્રમાણપત્ર આપતા સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓએ જાતિ પ્રમાણપત્રમાં હરિજન/ગિરિજન જેવા શબ્દોનો ઉલ્લેખ કરવો નહીં પરંતુ અનુસૂચિત જાતિ /અનુસૂચિત જનજાતિ ની યાદીમાંની કોઇ જાતિ કે સંબંધિત ઇસમને લાગુપડતી. સંબંધિત હોય તે જાતિનો ઉલ્લેખ કરવો દાખલા તરીકે વણકર જાતિના એક ઇસમને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું હોય, તો પ્રમાણપત્રમાં જાતિના કોલમમાં વણકર દર્શાવવું.

એ જ પ્રમાણે ઢોડિયા જાતિના એક ઇસમને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું હોય, તો પ્રમાણપત્રમાં જાતિના કોલમમાં ઢોડિયો દર્શાવવું.

(૬) આ પરિપત્ર બહાર પાડવામાં આવે તે તારીખ પહેલા જે ઇસમોએ શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્ર મેળવી લીધા હોય અને એ ઇસમોના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં હરિજન/ગિરિજન શબ્દનો ઉલ્લેખ થઇ ચૂકેલ હોય તો તેવા ઇસમોને અનુસૂચિત જાતિ /અનુસૂચિત જનજાતિ તરીકેના પ્રમાણપત્ર આપવાના બાંધ રાખવો નહીં પરંતુ પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિ /અનુસૂચિત જનજાતિ શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવો દા. ત. એક ઇસમના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં હરિજન બાવા તરીકેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે તે ઇસમને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું પરંતુ પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત બાવા એવો ઉલ્લેખ કરવો. આ મુદ્દા પુરતી સૂચના અંગે વિશેષ સ્પષ્ટતા માટે સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૧૩-૧૦-૯૮ ના સરકારી ઠરાવ ક્રમાંક : પરચ/૧૦૯૨/૩૭૨/હ/ની જોગવાઇ વંચાણમાં લેવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

૩. આ પરિપત્ર રોજ બરોજના વ્યવહારમાં અને સરકારી પત્રવ્યવહારમાં હરિજન/ગિરિજન શબ્દો નહીં વાપરવા માટે છે પરંતુ પરિપત્રથી અનુસૂચિત જાતિ /અનુસૂચિત જનજાતિના ઇસમો માટે બંધારણ અને અન્ય વૈધાનિક જોગવાઇમાં વપરાયેલા શબ્દો પર્યાયો અને તે અન્વયે તેઓને મળવાપાત્ર થતા લાભોને કોઇ વિપરિત અસર થશે નહીં.

૪. ઉપરોક્ત સૂચનાઓનો અમલ ચૂસ્તપણે થાય તે માટે સંબંધિત વિભાગો/ખાતાના વડાઓ/કચેરીના વડાઓ વગેરેને આથી ભાર પૂર્વક વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

સહી.
(વી. એમ. પરમાર)
ઉપ સચિવ,
સમાજ કલ્યામ વિભાગ,
ગુજરાત સરકાર.

પ્રતિ,
માન. રાજ્યપાલશ્રીના સચિવશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર.
માન, મુખ્યમંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી. સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે માન. મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે વિરોધપક્ષના નેતાશ્રીના અંગત સચિવશ્રી વિધાનસભા સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે માન. રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે માન. નાયબ મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ સચિવાલય ગાંધીનગર.
સચિવાલયના સર્વે વિભાગો (તેમના નિયંત્રણ હેઠળના ખાતાઓ/કચેરીઓના વડા/બોર્ડ/કોર્પોરેશન/યુનિવર્સિટીઓ વગેરેને આ અંગેની જાણ કરવાની વિનંતી સહ.
* રજીસ્ટ્રારશ્રી નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટ
* સચિવશ્રી ગુજરાત તકેદારી આયોગ, ગાંધીનગર.
* સચિવશ્રી ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, ગાંધીનગર.
* સચિવશ્રી ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય ગાંધીનગર.
* સચિવશ્રી ગુજરાત પંચાયત સેવા પસંદગી મંડળ, અમદાવાદ
તમામ જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓ
તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ
નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતું ડૉ જીવરાજ મહેતા ભવન ગાંધીનગર
તમામ જિલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ
તમામ જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ (પંચાયત તથા રાજ્ય) સમાજ કલ્યાણ વિભાગ હેઠળના તમામ ખાતા/કચેરીઓના વડાઓ/બોર્ડ વિગેરે.
તમામ શાસનાધિકારીશ્રીઓ
સમાજકલ્યાણ વિભાગની તમામ શાખાઓ.
સિલેક્ટ ફાઇલ.
* પત્ર દ્વારા